

Nyheter

Stortingets pendlerboliger

➔ Marianne Evensen ble urettmessig dømt for trygdesvindel og sonet 61 døgn i fengsel. Hun ble aldri tilbudt noen form for psykisk helseoppfølging, tross stor påkjenning. Foto: Olav Olsen

Reagerer sterkt på forskjellsbehandlingen

Hun ble feilaktig fengslet, men fikk hverken rettshjelp eller tilbud om psykolog. - Jeg hadde absolutt ønsket psykologhjelp, sier Nav-offer Marianne Evensen.

Yngvar Gotaas Bonde og Per Christian Selmer-Anderssen

— Det er ikke ofte jeg blir målløs, men det ble jeg nå. Er det mulig? spør Marianne Evensen.

Hun er nestleder i organisasjonen Nav-oppryddingen. Reaksjonen kommer etter å ha lest om hvordan Stortinget vil betale for psykolog for representanter som har vært involvert i pendlerboligsaker.

- Det er ingen som engang har ringt meg og tilbudt psykologhjelp, etter å ha vært urettmessig straffeforfulgt i 8-9 år, sier hun.

I 2016 sonet hun 61 dager i fengsel for trygdebedrageri. I desember i fjor ble hun frikjent. Nav hadde feiltolket EØS-reglene.

Betaler for politikernes behandling. For stortingspolitikere er behandlingstilbudet et ganske annet. Aftenposten fortalte onsdag om Stortingets brev til representantene i kjølvannet av pendlerboligsakene.

Om representanten har behov for «psykososiale tjenester», be-

taler Stortingets administrasjon for behandling hos et privat selskap. Dette kommer i tillegg til den vanlige bedriftshelsetjenesten Stortinget tilbyr.

Dermed kan stortingspolitikere slippe å stå på venteliste for offentlig psykisk helsehjelp, som ofte er lang.

Torsdag opplyste Stortinget til Aftenposten at de har en rammeavtale over fire år med Moment. Avtalen er på 240.000 kroner. I 2021 ble det brukt 147.331 kroner av rammen.

Eventuell bistand i forbindelse pendlerboligsakene vil dekkes av denne rammeavtalen.

— **Bør betale selv.** - Det er ikke tvil om at det er forskjell på Kong Salomo og Jørgen Hattemaker her, sier Evensen. Hun mener saken er et uttrykk for «forskjellsbehandling av en annen verden».

- De hever millionlønn. Likevel får de betalt psykologregningene for seg og slipper å stå i kø. Om de trenger privat psykisk helsehjelp, bør de i det minste betale selv.

Kontrasten er stor til Nav-offrene, mener hun.

- Så vidt meg bekjent har ingen av de berørte etter Nav-skandalen vært i nærheten av å få et lig-

nende tilbud.

Nav viser til kommunene. Nav opplyser til Aftenposten torsdag at feiltolkningen av EØS-avtalen er en alvorlig sak som har berørt mange.

- Vi forstår at saken kan oppleves tøff for de berørte, og at enkelte kan ha hatt behov for psykososial hjelp. Det er helsevesenet i den enkelte kommune som kan yte denne typen bistand, sier Magne Fladby, leder av innsatsteam EØS, fra Nav.

Kø og egenandel. Nav-oppryddingen er blitt kontaktet av flere som har fått livene sine skakkjørt etter feilbehandling fra Nav.

Evensen vet om svært få av Nav-offrene, om noen, som har fått psykisk helseoppfølging.

Da er alternativet det offentlige behandlingstilbudet, med lange ventekøer og egenandel på 563 kroner.

- Det er ikke billig. Mange av offrene etter Nav-skandalen lever på liten trygd. Mange har ikke råd, sier hun.

Flere med helseforsikring.

Nav-offrene lider også under det faktum at de sjelden har helseforsikring.

Det gjør at de må stille seg i køen for offentlig psykisk helsetilbud. Ifølge Helsedirektoratet var ventetiden i snitt 46 dager i 2021.

Samtidig har antallet nordmenn med helseforsikring doblet seg de siste ti årene. Nå har nesten 700.000 helseforsikring. Ni av ti helseforsikringer er tegnet gjennom jobben.

Behandling hos psykolog er tje- nesten som brukes nest mest av de forsikrede. De slipper da lange køer i det offentlige helsevesenet.

President i Psykologforeningen, Håkon Kongsrud Skard, sier utviklingen er et tveegget sverd.

- Det er positivt at bedriftene prioriterer at ansatte får psykisk helsehjelp. Men det kan ha negative konsekvenser: Nemlig at det er mange som står utenfor ordningene. Vi frykter derfor at ikke alle får den hjelpen de trenger, sier Skard.

Enormt stigma. Selv forteller Evensen om en stor psykisk påkjenning under og etter Nav-skandalen.

- Stigmaet som følger med å bli feilaktig etterforsket og straffet, er enormt og noe man bærer med seg hver dag. Jeg hadde absolutt ønsket psykologhjelp.

Fakta.

I strid med EØS-avtalen

➔ I oktober 2019 ble det kjent at Navs praksis i saker om en rekke trygdeytelser var i strid med EØS-retten.

➔ Et stort antall personer som mottok sykepenger, arbeidsavklaringspenger eller pleiepenger, hadde fått urettmessige avslag og krav om tilbakebetaling. I en rekke tilfeller hadde feilen også dannet grunnlag for straffeforfølgning, dom og fengselsstraff.

➔ Ofrene hadde oppholdt seg i andre land i EØS. Nav stilte krav om at mottagere av disse ytelsene måtte oppholde seg på norsk jord. Dette var i strid med EØS-avtalen.

➔ Samtlige statsmakter og en rekke organer i forvaltningen har hatt en uriktig oppfatning av reglene.

➔ Et granskningsutvalg under ledelse av professor Finn Arnesen la frem sin sluttrapport kalt «Blindsonen». Rapporten viste at det hadde skjedd en systemisk svikt.

De hever millionlønn. Likevel får de betalt psykologregningene for seg og slipper å stå i kø.

Marianne Evensen